

Te Pipiwharauroa, He Kupu Whakamarama.

NAMA 29.

GISBORNE.

HURAE 1900.

TE WHARE WHAKAREWA MONI.

I a au i Poihakena i kite rawa au i te whare whakarewa moni — te atua whakapokai-ka-ha nei i nga whakaaro o te tangata. I ki ia tangata i ona ra, "He putake hoki no nga kino katoa te aroha ki te moni: he minamina ki tenei i kotiti ke ai etahi i te whakapono, a werohia putia iho ratou e nga mamae maha." Na te aroha ki te moni i patu ai te tangata i tonu tinana, i takakino ai i tonu ingoa ataa-hua, i tapahi ai i nga kaki o ona hoa, i tapae atu ai i tonu tinana hei whakahere ki te atua o te kino. Otira he mea te moni e ot ai nga mahi papai, nga mahi nunui ki te pae te whakahaere a te tangata. Ehara i te mea ko te moni te putake o nga kino katoa, engari ko te *aroha* ki te moni. E he ai te tangata na tonu tuku ko te moni hei rangatira mona, hei whakahere i ana mahi, i ona whakaaro katoa engari me whiti ano ko te moni hei pononga mona, hei mahi i nga mahi e hiahiaita ana.

Koia nei, ko te hanganga i te taputapu nei a te moni taku i kite ai. Na runga i te aroha o tetahi takuta ka whiwhi au ki te titiki e tukua atu ai ki te whare whakarewa koura. Ko te whakahere i tenei whare kei raro ra ano i te mana o te Kawanatanga o Ingangiri, kaore i raro i te mana o te Kawanatanga o te koroni. He taiapa maitai ra ano te taiapa o taua whare, tu tonu ai te pirlimana i te keeti me tona pu, mana ra ano e huaki te keeti ka uru atu ai te tangata. Tokowhitu pea to matou ope matakitaki, ko o matou potae me a matou mea i o matou ringaringa i waiho atu i te ruuma i waho. Te ruuma tuahati i tomo atu ai matou he roa, he whanui; ko te ruuma whakarewa tenei, he ruuma tino wera. Ma te whakarewanga e wehe te paru i te koura; i te whakamataotanga ka whakaritea ki te poro hopi te koura. I hikihiki rawa matou

i te poro koura; e hia mano pauna ranei i hikihiki rawa au nei. Na te pakeha ano i uta he poro koura ki runga i aku ringaringa.

Ka mahue mai i a matou te ruuma whakarewa ka tomo atu ki tetahi ruuma ki tonu i te mihini. Te mihini tuatahi hei whakapapa i nga poro koura kia rite ki te moni koura te matotoru. Heoi ano te mahi a tenei mihini. Ka tangohia mai te poro koura kua papa ra ka hoatu ki raro i tetahi mihini kia pokapoka ia kia penei me te awherangi te rarahi; ka ngahoro atu i tetahi pito o te mihini i roto i te korere ki roto i te paepae, ano he kaanga te rite o te moni ki te ngahoro. Ko te wahine o te papa koura kua kino te pokapoka ka whahokia kia whakarewaina mai ano. Ko te rihi kua ki ra i te koura ka kumea atu e tetahi taitamariki, ka aohia e ia te moni, ka whiu ai ki runga ki te poro rino. Ma runga i te tatangi, ka mohio tonu ia ki nga mea mama, kaore i eke ki te taimaha o te awherangi i whakaritea e ture. Ko nga mea mama ka whakahokia ano kia tahuha mai, ko nga mea i tika ka ringihia ki roto i te mihini tuarua, kia whakatawakawakatia nga taha, a ka maringi ano i tetahi pito ki roto ki te rihi. Te mahi te mihini tuatoru he whakairo, ara he tuhituhi i tetahi taha o te moni; he mihini ke ano hei whakairo i tetahi taha. Te wawatanga ki waho o tenei mihini ko te tino otunga tonutanga hoki o te awherangi, uwirawira ana kanapa ara. Mauria atu ai nga rihi moni ki te ruuma o nga kai tuhituhi ma ratou e tatau. E kore rawa e ngaro tetahi paku koura, e tino tupatorium ana nga kai mahi kei huna i te koura, engari ki te titiro atu nei kaore noa iho e tino tupato ana, ina hoki putu noa atu ai te momi. I puru rawa au iaku ringaringa ki roto ki te rihi koura, a i pupuri rawa au i etahi — ki etahi e koro ma, e kui ma, ki etahi, ki etahi. Ka kino te haere a te moni!